

Άρειος Πάγος 230/1990,

Πηγή: Ποιν. Χρ. Τόμ. Μ' 1990 σελ. 1021

Περίληψη: "Στοιχεία ανθρωποκτονίας από αμέλεια. - Πότε υπάρχει έλλειψη αιτιολογίας και πότε έλλειψη νόμιμης βάσης. - Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για ανθρωποκτονία από αμέλεια του αναιρεσιόντος εργολάβου, ο οποίος δεν μερίμνησε για την ασφαλή συντήρηση και λειτουργία ανυψωτικού μηχανήματος που λειτουργούσε με ηλεκτρικό ρεύμα με συνέπεια από την κακή σύνδεση και τη φθορά του ηλεκτροφόρου αγωγού και τη μη τοποθέτηση αγωγού γειώσεως να διαρρεύσει ηλεκτρικό ρεύμα στο ανυψωτικό μηχάνημα και να υποστεί θανατηφόρα ηλεκτροπληξία εργάτης μόλις το άγγιξε. - Απόκειται στην κυριαρχική εξουσία του δικαστηρίου η λήψη αποφάσεως για το αν πρέπει να εξεταστούν και άλλοι μάρτυρες εκτός εκείνων που κάλεσε ο εισαγγελέας κατ' άρθρο 500 ΚΠΔ, οπότε αναβάλλεται η δίκη για κρείσσονες αποδείξεις, αν όμως την εξέταση νέων μαρτύρων ζητήσει ο κατηγορούμενος το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να απαντήσει στο αίτημα αυτό, άλλως δημιουργείται έλλειψη ακρόασης".

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο αντιπρόεδρος: Ι. ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Εισηγητής ο αρεοπαγίτης: Ν. ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ

Δικηγόροι: Α. Ρέππας, Φ. Αλεβιζόπουλος

Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 28 και 302 του ΠΚ προκύπτει ότι για την θεμελίωση του εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια απαιτείται η μη καταβολή από τον δράστη της επιβαλλομένης κατά αντικειμενική κρίση προσοχής και επιμέλειας, την οποία κάθε μετρίως συνετός και ευσυνείδητος άνθρωπος οφείλει να καταβάλλει κάτω από τις ίδιες περιστάσεις, κατά τους κανόνες του δικαίου, της επικρατούσης συνηθείας και της κοινής πείρας και λογικής, η μη αποφυγή του αξιόποινου αποτελέσματος το οποίο είχε τη δυνατότητα να προβλέψει και αποφύγει βάσει των προσωπικών του ικανοτήτων και περιστάσεων ή του επαγγέλματός του και η ύπαρξη αντικειμενικού αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της ενεργείας ή της παραλείψεως του δράστου και του επελθόντος αποτελέσματος της θανατώσεως διά του παθόντος.

Εξ άλλου, έλλειψη της επιβαλλομένης από τα άρθρα 93 § 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠΔ ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας που ιδρύει λόγο αναιρέσεως της αποφάσεως κατά το άρθρο 510 § 1 εδ. Δ' ΚΠΔ υπάρχει όταν δεν εκτίθενται τα πραγματικά περιστατικά από τα οποία το Δικαστήριο συνήγαγε την κρίση του περί της συνδρομής των στοιχείων της αντικειμενικής και υποκειμενικής υποστάσεως του εγκλήματος, οι αποδείξεις από τις οποίες συνήχθησαν τα περιστατικά αυτά και οι σκέψεις με τις οποίες υπήχθησαν τα αποδειχθέντα περιστατικά, στις ουσιαστικές ποινικές διατάξεις που εφαρμόστηκαν.

Εσφαλμένη δε εφαρμογή ουσιαστικής ποινικής διατάξεως ιδρύουσα λόγον αναιρέσεως της αποφάσεως, κατά το άρθρο 510 § 1 εδ. ε' ΚΠΔ υφίσταται όχι μόνον όταν το δικαστήριο της ουσίας δεν υπήγαγε σωστά τα περιστατικά που έγιναν δεκτά, στην διάταξη που εφάρμοσε, αλλά και όταν η διάταξη αυτή παραβιάστηκε εκ πλαγίου, διότι δεν εκτίθενται στην απόφαση κατά τρόπο σαφή, πλήρη και ορισμένο τα περιστατικά που προέκυψαν, η κατά την έκθεση αυτών υπάρχει αντίφαση στο αιτιολογικό είτε μεταξύ αυτού και του διατακτικού, ώστε καθίσταται ανέφικτος ο αναιρετικός έλεγχος περί της ορθής ή μη εφαρμογής του νόμου, οπότε η απόφαση στερείται νόμιμης βάσης. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει περίπτωση, όπως προκύπτει από τον συνδυασμό του αιτιολογικού και του διατακτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως, το Τριμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης που την εξέδωσε, δέχτηκε ανέλεγκτα, παραθέτοντας και τα αποδεικτικά στοιχεία τα εξής: Ο κατηγορούμενος ήδη αναιρεσιών, είχε αναλάβει εργολαβικά την εκτέλεση των εργασιών επιχρισμάτων σε οικοδομή που ανεγείρετο στο Νησί-Ημαθίας, επί της οδού Καρασίμου 6. Για την μεταφορά των υλικών επιχρίσεως στον πρώτο όροφο είχε εγκατασταθεί ανυψωτικό μηχάνημα (αναβατόριο) που λειτουργούσε με ηλεκτρικό ρεύμα. Το ηλεκτρικό ρεύμα παρελαμβάνετο με μπαλαντέζα από οικοδομή που βρισκόταν απέναντι και από τα άκρα ενός ηλεκτρικού λαμπτήρα με προχειρότατο τρόπο, και χωρίς αγωγό γειώσεως. Την 9-8-83, εξ αιτίας της κακής σύνδεσης και φθοράς του ηλεκτροφόρου αγωγού διέρρευσε ηλεκτρικό ρεύμα σε όλο το μηχάνημα του αναβατορίου με συνέπεια όταν ο Ι.Τ., εργάτης που εργαζόταν στον πρώτο όροφο άγγιξε αυτό, να υποστεί ηλεκτροπληξία και από την αιτία αυτή να πεθάνει. Το αξιόποινο αυτό αποτέλεσμα οφείλεται σε αμέλεια του κατηγορουμένου (αναιρεσιόντα), ο οποίος από έλλειψη της προσοχής που όφειλε από τις περιστάσεις και μπορούσε να καταβάλλει, δεν προείδε το αποτέλεσμα αυτό και έτσι δεν μερίμνησε όπως είχε υποχρέωση για την ασφαλή συντήρηση και λειτουργία του ανυψωτικού μηχανήματος ώστε να αποφεύγετο η διαρροή του ηλεκτρικού ρεύματος, πράγμα που θα εξασφαλιζέτο εάν είχε αναθέσει την σύνδεση του ηλεκτροφόρου αγωγού με το παραπάνω μηχάνημα σε ειδικό τεχνίτη

ηλεκτρολόγο, είχε αντικαταστήσει το φθαρμένο τμήμα του αγωγού και είχε εξοπλίσει το μηχάνημα με αγωγό γειώσεως αυτά όμως παρέλειψε να κάνει. Με τις παραδοχές αυτές το Δικαστήριο που δίκασε και εκήρυξε ένοχο τον αναιρεσείοντα ανθρωποκτονίας από αμέλεια, ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε τις διατάξεις των άρθρων 28 και 302 του ΠΚ ουδεμία δε αντίφαση υπάρχει μεταξύ του αιτιολογικού και του διατακτικού της απόφασης που να καθιστά αδύνατο τον αναιρετικό έλεγχο, προσέτι δε διέλαβε στην απόφαση του την απαιτούμενη από τα άρθρα 93 § 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠΔ, ειδική και εμπειριστατευμένη αιτιολογία. Επομένως, οι υποστηρίζοντες τα αντίθετα δεύτερος λόγος αναιρέσεως του κύριου δικογράφου και πρώτος και δεύτερος, κατά το πρώτο σκέλος του, λόγος αναιρέσεως του δικογράφου των προσθέτων λόγων, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 352 και 353 του ΚΠΔ προκύπτει ότι στο Δικαστήριο της ουσίας ανήκει η κρίση αν από την εξέταση των μαρτύρων και των άλλων αποδείξεων μπορεί αυτό να σχηματίσει πλήρη δικανική πεποίθηση για την δικαζόμενη υπόθεση και επομένως στην κυριαρχική εξουσία του δικαστηρίου απόκειται η λήψη απόφασης αν πρέπει να εξετασθούν και άλλοι μάρτυρες, εκτός εκείνων που κάλεσε ο Εισαγγελέας κατά το άρθρο 500 του ΚΠΔ. οπότε αναβάλλει την συζήτηση για κρείσσοντες αποδείξεις. Μόνο, αν την εξέταση νέων μαρτύρων ζητήσει ο κατηγορούμενος, το Δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να απαντήσει στο αίτημα αυτό. διότι αλλιώς ιδρύεται λόγος αναιρέσεως για έλλειψη ακροάσεως κατά τα άρθρα 170 § 2 και 510 § 1 στοιχ. Β' του ΚΠΔ. χωρίς όμως να είναι υποχρεωμένο το Δικαστήριο να δεχθεί το αίτημα του κατηγορουμένου. Επομένως οι πρώτος και το πρώτο σκέλος του και τρίτος λόγος αναιρέσεως του κυρίως δικογράφου. κατά τους οποίους το Δικαστήριο δεν εκάλεσε να εξετάσει ουσιώδεις μάρτυρες. είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι, εφ' όσον ο αναιρεσείων δεν ισχυρίζεται συγχρόνως ότι υπέβαλε σχετικό αίτημα και το δικαστήριο δεν απάντησε σ' αυτό.